

*Бородіна О.О., старший викладач
кафедра комп'ютерних та інформаційних
технологій і систем
Лактіонова А.А., студентка 401-ГФ
Полтавський національний технічний
університет імені Юрія Кондратюка*

РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В РОБОТІ СИНХРОННОГО ПЕРЕКЛАДУ

В сучасному світі володіння інформаційними технологіями ставлять в один ряд з такими навичками як читання та писання. Будь-який спеціаліст, в тому числі й синхронний перекладач, повинен мати навички пошуку, обробки та зберігання інформації з використанням сучасних інформаційних технологій, комп'ютерних систем та мереж.

Необхідно чітко розуміти, що переклад являє собою вид інформаційної діяльності, що полягає у відтворенні тексту або усного висловлювання мовою оригіналу засобами іншої мови. Усне перекладання використовується під час спілкування носіїв різних мов.

Дослідники зазначають, що в сучасному світі потреба у перекладі не скорочується, а навпаки, постійно зростає завдяки інтенсифікації мовних контактів. Створення та зміцнення міжнародних зв'язків неможливе без посередництва перекладу. В умовах інформаційного суспільства розвиток науки і техніки особливо потребує обміну інформацією фахівцями різних країн.

Одним із видів усного перекладу є ***синхронний переклад***, що являє собою усний переклад з однієї мови на іншу, що здійснюється перекладачем одночасно з текстом, що перекладається. Такий вид перекладу вважається найскладнішим, проте дуже часто застосовується на конференціях, семінарах чи конгресах. Його основною перевагою є значна економія часу, адже оратору немає необхідності робити пауз під час послідовного перекладу, що дає змогу зберегти динаміку виступу.

– Розрізняють синхронний переклад на слух, з листа та з опорою на текст. У першому випадку перекладач сприймає текст тільки на слух. Використання інформаційних технологій тут обмежується завчасним пошуком та переглядом тематичних статей, презентацій або термінологічних словників в мережі Інтернет. При перекладі з листа, перекладач отримує письмовий текст виступу за 5-15 хвилин і має змогу знайти еквіваленти термінологічних одиниць або невідомих йому слів та словосполучень. У цьому найважливішу роль відіграють електронні словники. У наш час розроблено велику кількість як он-лайн так і оф-лайн словників (Lingvo, Multitran, Polyglossum та ін.), що мають низку переваг:

– мають швидку та зручну систему пошуку;

– здійснюють автоматичний пошук перекладу слова або словосполучення;

– надають різноманітну інформацію про слово або словосполучення тощо).

Існують загальні, спеціалізовані та словники користувача. У випадку синхронного перекладу з опорою на текст перекладач синхронно читає заздалегідь перекладений та підготовлений текст та вносить необхідні корективи, якщо оратор відступає від тексту. При перекладі письмового тексту перекладач використовує інформаційно-пошукові системи, текстові редактори, засоби управління термінологією, та електронні словники.

На сучасному етапі розвитку суспільства інформаційні технології відіграють дуже важливу роль у діяльності спеціаліста будь-якої галузі. Вони певною мірою пришвидшують та полегшують роботу синхронного перекладача, адже дозволяють забезпечити більш точний переклад.

Література:

1. Нелюбин Л.Л. Наука о переводе (история и теория с древнейших времен до наших дней): учеб. пособие / Л.Л. Нелюбин, Г.Т. Тухуни. — М.: Флинта: МПСИ, 2006. — 416 с.

2. Зубов А.В. Информационные технологии в лингвистике: Учеб. пособие для студ. лингв. фак-тов высш. учеб. заведений / А.В. Зубов, И.И.Зубова — М.: Издательский центр «Академия», 2004. — 208 с.

3. Васенко Л.А. Фахова українська мова: Навчальний посібник. / Л.А. Васенко, В.В. Дубічинський, О.М. Кримець — К.: Центр учбової літератури, 2008. — 272 с.

УДК 004:81'255

*Бородіна О.О., старший викладач
кафедра комп'ютерних та інформаційних
технологій і систем
Корженко В.С., студентка 401-ГФ
Полтавський національний технічний
університет імені Юрія Кондратюка*

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПРИ ПИСЬМОВОМУ ПЕРЕКЛАДІ

В сучасному світі бурхливий розвиток інформаційних технологій і неухильний ріст обсягу інформації перекладацька діяльність, стає всі більш затребуваною. За останні 10-15 років характер роботи перекладача й вимоги до нього істотно змінилися. У першу чергу зміни торкнулися письмового перекладу науково-технічної, офіційної й ділової документації. На сьогоднішній день уже недостатньо просто перекласти текст, користуючись комп'ютером як друкарською машинкою. Замовник очікує від перекладача, що оформлення документа буде відповідати зовнішньому